

LA FONT DEL MAS DELS CALDUCH

Benjamí Barberà

Jaime Arcadio Sales Albert a la font del Mas dels Calduchs, estiu 2004.

La font en la primavera de l'any 2004.

(Coordenades U.T.M 558749)

El barranc de Tisto, al que s'afegeix el barranc d'Alecos procedent del Mas de Peret, desemboca al riu Segarra més avall que el Molí Matutano, referència obligada del marge esquerre del riu suara esmentat. El barranc de Tisto va agafant el nom dels indrets per on passa: Pasqualet, Calduch o de la Font y Bunyol.

Bé, més avall que el Mas dels Calduch i al marge esquerre del barranc homònim podem observar aquesta font, molt abandonada i envaïda per la vegetació.

La façana de la font és una paret on podem vore: un baciol petit de pedra; a sobre, una canella també de pedra per on raja l'aigua quan la font està revinguda i el nivell del dipòsit hi arriba; una aixeta que cal premer per obtenir aigua; i les petites restes d'una capelleta amb les imatges d'una verge, protegida amb una reixa, que van destruir a la guerra civil. Aquest

arranjament de la font el van fer pels anys 20 del passat segle XX.

A l'esquerra d'aquest parament hi ha un petit pouet o clotxa i una jonquera. Abans que la font, hi havia un pou que recollia l'escorrentia de tot el pla del mas. Aquesta acumula-

Daniel Sales, Miguel Sales, primavera 2004.

ció de xumes es manifestaven en alguns indrets del marge esquerre del camí que ens hi porta. Per pouar l'aigua s'entrava mitjançant uns esglaons de pedra i s'omplia, a poc a poc, un baciol de fusta per beure cavalleries i ramats. Un albelló creua el camí que passa per davant la font i afluïx a una bassa, safareig, en èpoques passades, d'un mas ben poblat.

La font s'abandona de mica en mica quan el veïnat utilitza l'aigua del pou que van obrir dins del nucli del mas, al voltant de l'any 1950. Aquest, al seu torn, deixa d'utilitzar-se d'ençà l'arribada de l'aigua del poble.

Cal dir, per concloure, que el règim de la font és força irregular, és a dir, se succeïxen l'abundor i l'escassetat. Concident amb aquesta última, la gent del mas s'abastava del pou d'En Tafarra, a la dreta i tot a frec del camí que des de la Teuleria ens duu a la Venta la Figuera.

Juanjo Sales i son avi Arcadio Sales van acompanyar-me i van contar-me el que us acabo de relatar.

Benjamín Serret, Enriqueta Bellmunt, Carlos Manuel Sales, José Vicente Sales, Paco Carceller, Àngel Sales, Pepe Carceller, primavera 1975